

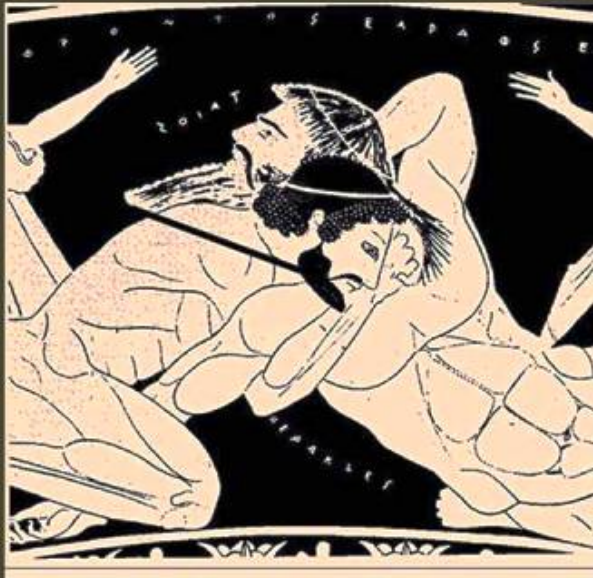
Αναβίωση αγώνων παραδοσιακής πάλης (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτούσια](#)

Από τις παραδόσεις που κρατούν από πολύ παλιά και είναι συνδεδεμένες με χριστιανικές εορτές, είναι και οι σημερινές αναβιώσεις της παραδοσιακής πάλης, αγώνων δηλαδή που γίνονται μέχρι σήμερα σε χωριά της ανατολικής Μακεδονίας και των Σερρών.

«Εκεί ο επισκέπτης θα συναντήσει τους τελευταίους παραδοσιακούς παλαιστές, τους «πεχλιβάνηδες»[1], οι οποίοι φορούν το «κιουσπέτι» ή «κισπέτι», ένα παντελόνι μέχρι τα γόνατα, φτιαγμένο από κατεργασμένο δέρμα κατσικιού, μοσχαριού ή βουβαλιών, ενώ αλείφουν όλο τους το σώμα με λάδι. Τα παντελόνια αυτά είναι στενά και αρκετά εφαρμοστά στη μέση των παλαιστών. Στο «αλώνι», δηλαδή στον αγωνιστικό χώρο, όταν εισέρχονται οι αθλητές οι παρευρισκόμενοι χτυπούν τα χέρια στα γόνατα. Τους αγώνες συνοδεύει ο ήχος του ζουρνά και του νταουλιού, που δεν θα σταματήσει παρά μόνο τη στιγμή της ανάδειξης του μεγάλου νικητή».

Ηρακλής και Ανταίος

Ο Γεώργιος Νικ. Τολίδης, τ. Εκπαιδευτικός Σύμβουλος, στο βιβλίο του «Αναμνήσεις από την Ανατολική Θράκη, αθλητικοί-πολιτικοί αγώνες» γράφει χαρακτηριστικά:

«Το άθλημα αυτό της πάλης επί πολλούς αιώνας διά τους υποδούλους Έλληνας της Ανατολικής Θράκης, λόγω ειδικών συνθηκών διαβιώσεως, απετέλεσεν το μοναδικόν άθλημα, άμα δε θέαμα αυτών, συγκεραζόμενον σπανίως με ιπποδρομίας. Αυτό λοιπόν το άθλημα διετήρησεν επί πολλούς αιώνας το αγωνιστικόν πνεύμα των υποδούλων Ελλήνων. Δεν ήτο απηγορευμένον από του τυράννου, ως απηλλαγμένον οπλισμού, όμως αποτελεί άσκησιν σωματικής ρώμης και πνευματικής ευστροφίας. Βεβαίως και η άοπλος πάλη έχει και τας διακρίσεις της: είναι η ελληνορωμαϊκή κατά την οποίαν επιτρέπονται όλαι αι λαβαί πλην λακτίσματος και στραγγαλισμού.

Η πάλη όμως της Θράκης είναι κράμα της ελευθέρας και της ομηρικής τοιαύτης. Διεξάγεται, όπως η ομηρική, συνήθως ορθίως, σπανίως καταγής, πάντως όχι κύλισμα, διότι εάν η πλάτη του παλαιστού ακουμπήσει εις το έδαφος θεωρείται ηττημένος.

Άλλη επίσης ομοιότης με την ομηρικήν πάλη είναι ότι οι παλαισταί δεν φέρουν περισκελίδα προς προστασίαν των αποκρύφων και της μέσης του σώματος όπως και κατά την ομηρική, οι παλαισταί φέρουν μικρόν ειδικόν περίζωμα περί την σφύν. Οι διακρίσεις των παλαιστών εις κατηγορίας, αναλόγως του βάρους του σώματος, ουδεμίαν έχουν σημασίαν διά την πάλην της Θράκης. Είναι ενδεχόμενον

έναν μικρόσωμος Δαβίδ να παλαίση με έναν μεγαλόσωμον Γολιάθ και να νικήσει, διότι η πάλη γενικώς προϋποθέτει σωματικήν ρώμην αλλά και ευστροφίαν πνευματικήν, εν αντιθέσει με άλλα αθλήματα. Στην πάλη της Θράκης ασκείται ταυτοχρόνως το σώμα και το πνεύμα. Ορθώς δε ο Πλάτων χαρακτηρίζει την πάλην «ως άθλημα τεχνικώτατον και περιεργότατον».[2]

Η παραδοσιακή πάλη είναι άμεσα συνδεδεμένη με πανηγύρια, όπως π.χ. στη Σκοτούσσα ανήμερα της γιορτής των γενεθλίων της Θεοτόκου, στο πανηγύρι στον οικισμό «Πύργος» της Μαυροθάλασσας την παραμονή της Αγίας Μαρίνας, στο Πανηγύρι της Ηράκλειας στα τέλη Αυγούστου, στη Νιγρίτα, στο Σκούταρι. Η φήμη του πανηγυριού των Αγίων Αποστόλων Σοχού, έχει ξεπεράσει τα όρια της Ελλάδος, καθώς συμμετέχουν σ' αυτό επισκέπτες και παλαιστές από χώρες των Βαλκανίων και όχι μόνο.

Πώς συνδέονται όμως οι αγώνες πάλης με την εκκλησιαστική ζωή; Σε ένα ντοκιμαντέρ (2010) τεκμηρίωσης για τους αγώνες πάλης[3] του Γιώργου Γιαννόπουλου, επισημαίνεται ένα γεγονός από το Συναξάρι του Οκτωβρίου, η νίκη του Αγίου Νέστορα, μαθητή του Αγίου Δημητρίου, εναντίον του Λυαίου. Επρόκειτο για την πάλη ενός νέου, εναντίον ενός γίγαντα... Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, αρχικά οι Τούρκοι δεν άφηναν του υπόδουλους Έλληνες να συμμετέχουν. Αναγκάστηκαν όμως να υποχωρήσουν μπροστά στην επιμονή των ανταρτών. Οι Έλληνες δεν είχαν τη δυνατότητα λόγω ένδειας να φορούν «κιουσπέτι». Κατασκεύαζαν λοιπόν αυτά τα παντελόνια από τσουβάλι. Ενδεικτικό και αυτό, της ανάγκης των υποδούλων τότε Ελλήνων να παλέψουν, αποδεικνύοντας την πνευματική και σωματική υπεροχή τους.

Σε ό,τι αφορά τώρα στο είδος της πάλης, φαίνεται πως πρόκειται για ένα είδος ελεύθερης πάλης, με πολλές παραλλαγές και τροποποιήσεις ανά περιοχή. Πώς κρίνεται ο αγώνας; «Εάν οι ωμοπλάτες περάσουν από χώμα ή γρασίδι, τότε ο αγώνας τελειώνει».

Σήμερα οι διοργανωτές αυτών των αγώνων, προσδοκούν να «τραβήξουν» τους νέους από τα ναρκωτικά και να τους εμπνεύσουν την αγάπη γι' αυτό το άθλημα που παραπέμπει στην ομηρική πάλη.

Ο Σύλλογος Σερραίων κατοίκων Δήμου Θέρμης, διοργανώνει το Σάββατο 2 Ιουλίου, στις 20.00μ.μ., στο Φράγμα Θέρμης, εκδήλωση αναβίωσης παραδοσιακής πάλης με «κισπέτια», διακεκριμένους «Πεχλιβανήδες» και με τους ζουρνάδες του Χρήστου Καρακώστα. Συμμετέχουν, ο Παλαιστικός Σύλλογος «Π.Μπόρας» της Θέρμης και οι Σύλλογοι Αποδήμων Νικοκλειανών Θεσσαλονίκης, Σταρτσοβιτών και Φίλων «Ο Άγιος Μηνάς» Ν. Πετριτσίου Σερρών και Αττικής Λήμνου.

Η Πεμπτουσία είναι χορηγός επικοινωνίας, στηρίζοντας μία εκδήλωση που συνδέει το χθες με το σήμερα, αποδεικνύει τη στενή σχέση της κοινότητας με την Εκκλησία, ενώ μας θυμίζει κι ένα άλλο είδος πάλης για το οποίο έχει μιλήσει ο Απόστολος των Εθνών Παύλος[4]: «δεν διεξάγομεν πάλην με σάρκα και αίμα, αλλά με τας αρχάς, τας εξουσίας, τους κοσμοκράτορας του σκοτεινού τούτου κόσμου...».

Κατερίνα Χουζούρη

[1] Pehlevān (περσική λέξη) που σημαίνει «ήρωας» ή «πρωταθλητής».

[2]http://www.xanthi.ilsp.gr/cultureportalweb/article.php?article_id=1123&topic

[3]<https://dotsub.com/view/a2bc0d43-db04-44ac-a31e-b55f1f6c87f4>

[4] Προς Εφεσίους, κεφάλαιο 6, στίχος 12